

A cserkúti templom

2009 augusztus 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Pécs körül, a Mecsek déli lábánál éppen fél tucat Árpád-kori templom élte túl – többé-kevésbé megrokkanva – a századok ember keltette viharait. Sorozatunkban egy éve a „Kertváros” panelrengetege mellett csendben meghúzódó Málom nevű alvófalú XIII. századi plébániáját mutattuk be, egy hete a Kővágószőlősi templom tekintélyes barokk külseje mögött rejtő román stílusú részletekre iparkodtunk felhívni a figyelmet. Ismerjük meg most a környék legszebb, eredeti középkori formáját leginkább megőrző falusi egyházát!

A kicsiny, csupán félszáz lakosú Cserkút és a szomszédos Kővágószőlősi temploma alig félórányi járásra van egymástól. Mindkét helyre meredek gyalogút vezet föl a Jakab-hegy 600 méter magas fennsíkjára, az ott található XIV. századi pálos kolostor romjaihoz. Cserkút főutcáján, nem messzi a templomtól, ma is élő víznyerő hely az az öreg cserfákkal övezett forráskút, amelyre a nevét kölcsönözte az 1100-as évek óta lakott település. Írásban csak később, 1290 körül történik említés róla: ekkor a pécsi káptalan által tanúként állított egyházi nemesek közt szerepelnek cserkúti illetőségek is, az 1332. évi pápai tizedjegyzékben pedig kiderül, hogy Cserkút papja a fele dézsmát fizette a Kővágószőlősinék.

Az újkor óta Keresztel Szent János titulusú plébániatemplom iskolapéldája a középkor falusi egyházának. Kicsiny, téglány formájú hajójának keleti végéhez arányosan ívelt szentélyapszis járul, s a nyugati oldalán álló karcsú, négyszögletű toronnyal alkot „három egységet”. Az inkább szabálytalan félkört, mintsem csúcsívet formázó diadalív mögött, a szentély északi falán nyílik ajtó a kis sekrestyébe, a toronyba kívülről van a bejárás, míg a hajóba a déli oldal kerek kapuján át lehet belépni. A cserkúti templom legfőbb látnivalói azonban a középkori falfestmények. Már az említett, XII–XIII. századi déli bejárat mellé, a külső falra is kerültek freskók: az északi áztatta, napszitta foltokból segítőszenetek – köztük az úton lévő gyámolítója, a Krisztushordozó Szent Kristóf – figurái rajzolódnak ki. A belső térben, a diadalív fölött a világbíró Krisztus, bal felül a trónján ülő Mária és a gyermek Jézus, velük szemközt a dárdás-pajzsos Szent György lovas alakja vonja magára a tekintetet. A hangsúlyos elhelyezés arra utal, hogy a legendák lovagja lehetett a templom eredeti védőszentje. A hajó északi falát két egymás feletti sorban megkomponált falképciklusok díszítik. Felül az apostol szentek sorakoznak, mellettük az angyali üdvözlés allegorikus jelenete, alattuk a kálvária stációit szenvedő Megváltó alakja látható, oldalt a lelkek mérlegét tartó Szent Mihály arkangyal. A képek nem egy időben keletkeztek: a Szent György-freskó melletti gótikus feliratról leolvasható az 1335-ös évszám, de a kutatók szerint ennél korábban és később is készültek a különböző képciklusok, a XIII. és a XV. század között.

A török elleni, majd a kuruc–labanc háborúk elültével, 1725-ben renoválták először a templomot. Szakszerű régészeti feltárása és emléki helyreállítása 1967-től 1972-ig történt. Pécsről Cserkútra kirándulni, onnan megmászni a Jakab-hegyet, majd visszafelé leereszkedni Kővágószőlőszere – igazán tartalmas egynapos időtöltés. Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

